

Van Eliot tot Poe

Jacqueline Zirkzee

'April is the cruellest month'
The Waste Land, T.S. Eliot

©2009

Hoewel het academische jaar in september begon, behandelde ze *The Waste Land* meestal in een van de eerste lessen van de colleges poëzie voor tweedejaars studenten Engelse taal en cultuur. Ze geloofde niet in chronologie. Het ging haar om hoogtepunten en contrasten. Eerst de vervreemdende sfeer bij Eliot, en dan de conventionele romantiek van Wordsworth. Coleridge naast Plath. Maar de beginzin van Eliots beroemdste gedicht riep dit jaar voor het eerst een vaag gevoel van irritatie bij haar op. Niet april is de wreedste maand, dacht ze terwijl ze door de schemerige namiddag tegen de storm optornend van de faculteit op de Witte Singel naar haar appartement aan de Haagweg liep. De wreedste maand is december.

De opmaat daarvoor wordt al gegeven in november, met de intocht van Sinterklaas. De vertederde verhalen van haar collega's die kroost hadden verwekt, over slimme kinderen die de hele charade van de goedheiligman allang hadden doorzien maar die dapper de schijn ophiielden uit angst dat de stroom cadeaus anders zou opdrogen; de schoentjes die ditzelfde gebroed mocht neerzetten in de docentenkamer en de kinderachtige opwinding onder de volwassenen die godbetert hun gezicht zwart schminkten en fluwelen pakjes aantrokken. Het gesmiespel en gegiechel, de geheimpjes en verrassingen; het wekte steeds meer haar ergernis.

En dat was nog maar het begin. Na pakjesavond zouden de

gesprekken bij de koffieautomaat alleen nog maar gaan over 1 De Kerstboom en 2 Het Kerstdiner, beide met een hoofdletter, en de wijze waarop 1 en 2 op welke van beide kerstdagen konden worden gecombineerd zonder dat er familievetes uitbraken. Sommigen verzonnen er een derde kerstdag bij, om alle partijen – familie, schoonfamilie, exen – tevreden te kunnen stellen. Alsof dat nog niet genoeg was kwam Oud en Nieuw erachteraan, met het geleuter over goede voornemens en hete hangijzers zoals hoeveel champagne, oliebollen en vuurwerk er ingeslagen moest worden.

Vorig jaar had ze met de kerstdagen de gordijnen dichtgetrokken en de verwarming hoog gezet. Met opzet had ze niets bijzonders in huis gehaald en ze was op de bank gaan zitten met een stapel dichtbundels binnen handbereik, vast van plan om op haar eigen manier te genieten van de collegevrije periode. Het werkte niet. Ze hoorde de bel gaan bij de burens en hun lachende begroetingen maakten dat ze zich nog eenzamer voelde. Wanneer ze de televisie aanzette, waren er alleen maar sentimentele kerstafleveringen te zien van haar favoriete series.

Het was nog maar net oktober en ze zag nu al als een berg tegen de decembermaand op. Met een zucht van verlichting stak ze haar sleutel in het slot. Nog even, en ze zou uit de wind zijn.

Vanavond zou ze op internet een reis uitzoeken die haar over de feestdagen heen zou tillen. Misschien naar een islamitisch land, in elk geval een bestemming waar ze niet alles met denentakken en zilveren slingers zouden versieren.

Uiteindelijk deed ze het niet, want ook in het buitenland was het december, en ook daar zou ze alleen zijn. In plaats daarvan maakte ze die avond voor de zoveelste keer een profiel aan op een dating site. Ze plaatste een vage foto en hield de gegevens enigszins algemeen. Zelfs haar woonplaats durfde ze niet te vermelden, en als beroep schreef ze enkel: docent, want stel je voor dat een van haar studenten haar zou herkennen. Fronsend liep ze de rubrieken na: vrouw, tussen de vijfenveertig en de vijftig jaar oud – liegen had geen zin, dat wist ze uit ervaring – woonachtig

in een stad in Zuid-Holland, geen kinderen, geen huisdieren, academisch gevormd, financieel onafhankelijk, slank postuur, blond haar, blauwe ogen, blanke huidskleur... Ze voelde zich bij het vermelden daarvan een beetje ongemakkelijk, alsof ze zich aan discriminatie bezondigde, maar zo zat de site nu eenmaal in elkaar. Hobby's: poëzie, literatuur, wijn, wandelen. Wat was hier zo onaantrekkelijk aan dat ze al drie jaar lang geen afspraakje van betekenis meer had gehad?

De volgende dag opende ze haar inbox met een gevoel van verwachting, want een nieuw profiel kreeg altijd aandacht van mannen die serieus op zoek waren. Van mannen die niet serieus op zoek waren ook, moest ze erkennen, maar ze hoopte dat ze door schade en schande geleerd had het onderscheid te maken. De oogst was teleurstellend. Een jongen van twintig kwam melden dat hij op rijpere vrouwen viel, een man van zeventig was ervan overtuigd dat hij een toekomst met haar zou hebben, en verder waren er nog wat in beroerd Nederlands opgestelde berichtjes. Slechts een ervan sprong eruit. Goed, er zaten een paar grammaticale missers en spelfouten in, maar de schrijver vermeldde erbij dat hij zich bewust was van zijn tekortkomingen op dat gebied. Hij was Fransman en sinds een jaar gastdocent aan de Leidse universiteit. Ze kreeg een kleur toen ze dat las. Iemand die zo dichtbij woonde en werkte, en die ook nog les gaf in een vreemde taal, net als zij. Kon het toeval zijn? Snel scande ze zijn profiel. Hij was leuk. Erg leuk.

De eerste ontmoeting verliep helemaal volgens het boekje. Ze bekeken elkaar, waren niet teleurgesteld, en gingen meteen over tot de volgende fase: het verder uitwisselen van statistische gegevens. Ze dronken koffie op een verwarmd terras en het gesprek werd al gauw meer ongedwongen. Ze praatten over de passies die ze gemeen hadden: films, boeken, wijn. Gilbert was voor twee jaar in Nederland, en voelde zich wat ontheemd.

‘De vrouwen hier zijn zo anders,’ zei hij. Toen raakte hij tot

haar verrassing de rug van haar hand die op de tafel rustte aan en zei: 'Maar jij niet, volgens mij.'

Ze probeerde te verbergen dat zijn aanraking een schok door haar heen had gevoerd en vroeg wat hij precies bedoelde.

'Ze zijn zo hard en haastig, die Hollandse vrouwen,' meende hij. 'Zo assertief. Assertief is natuurlijk goed, hoor,' haastte hij zich eraan toe te voegen, want daarvoor was hij al lang genoeg in Nederland. 'Maar...'

Ze knikte, volkomen bereid wat minder assertief te zijn voor iemand die zo aantrekkelijk was.

De tweede keer gingen ze naar een Franse film in het Kijkhuis, en daarna dronken ze een glas wijn in De Vergulde Kruik, een van de oudste kroegjes in de stad. Vergenoegd keek Gilbert om zich heen. 'Mooi, al die historie,' zuchtte hij. 'Alleen die wijn...' Hij trok een vies gezicht.

Het was bij die gelegenheid dat hij haar vertelde dat zijn vader een wijnboer was in de Bourgogne. Wijnboer, zo noemde hij het. Ze zocht thuis de naam van de wijngaard in haar *Oxford Companion to Wine* op, en zag dat deze tot een van de meeste gerenommeerde van de kleinere wijnhuizen uit de streek behoorde. Plotseling voelde ze zich heel suf met haar LOI wijncursus. Gilberts familie behoorde tot de wijnnadel uit een van de meest prestigieuze wijngebieden. Wat zag hij in godsnaam in haar? Want hij zag iets in haar, dat was duidelijk aan de manier waarop hij haar aankeek en haar hand had aangeraakt.

Die avond bestudeerde ze zichzelf langer dan gewoonlijk in haar toiletspiegel. Ze zag er beter uit dan anders, vond ze, haar ogen leken meer te glanzen en haar huid was strakker en roziger. Ze glimlachte naar haar spiegelbeeld en was verrast over het effect. Was dat wat een ontmoeting met een leuke man deed met een vrouw? Was het zo eenvoudig om er stralend uit te zien? Was het geluk eindelijk met haar? Die vragen bleven in haar hoofd rondspoken, en het duurde langer dan gewoonlijk voordat ze in slaap viel.

Bij hun derde afspraakje nam hij haar mee naar een chic restaurant, waar hij opgewonden als een kleine jongen de uitgebreide wijnkaart doornam. Vertederd keek ze toe hoe hij conferendeerde met de sommelier, die blij verrast leek een volwaardige gesprekspartner te hebben.

Het glas zoete rode Black Elysium bij het chocoladedessert deed haar de das om, na het champagneaperitief, de verschillende glazen wit bij het voor- en tussengerecht, en de zware rode wijn die zo perfect bij het hoofdgerecht met verschillende soorten wild paste. Had Gilbert tussendoor nog een tweede fles besteld? Ze wist het niet meer. Wat ze nog wel wist, was dat hij haar onhandige aanbod om de rekening te delen had weggewuifd als ongepast geëmancipeerd, en ze herinnerde zich ook nog vaag dat ze met een taxi was thuisgekomen. De rest bestond uit flitsen, korte stukjes film die afbraken en overgingen naar een volgende scene: een hevige zoenpartij in de hal, zijn hand in die van haar terwijl ze hem meetrok de trap op, een worsteling met kledingstukken...

Hoeveel gênanter kon het nog worden, vroeg ze zich af terwijl ze het slagveld in en om haar bed in ogenschouw nam, een vraag waarop ze vrijwel direct antwoord kreeg toen ze de verkreukelde lakens van het bed trok en er een gebruikt condoom tussenuit zag glijden. Ze moest even gaan zitten en verborg haar bonzende hoofd in haar handen. Ze overleefde die zondag met aspirientjes en flesjes water, die ze samen met een megadosis zelfverwijt over de dag verdeelde.

‘Chérie, ik heb steeds aan je gedacht,’ was het eerste dat hij zei toen hij haar die avond belde. Ze sloot haar ogen om de woorden tot haar door te laten dringen. Kon het waar zijn dat deze attente en aantrekkelijke man nog geen genoeg van haar had? Hij was intelligent, beschaafd, gefortuneerd. Of hij een goede minnaar was, kon ze zich met de beste wil van de wereld niet meer herin-

neren, maar hij was in ieder geval niet impotent zoals de man waar ze drie jaar geleden mee was uitgeweest. Na dat debacle had ze het voor gezien gehouden met de mannen. Maar nu was daar Gilbert...

Ze was al half verliefd op hem geweest na de eerste keer dat ze met hem had afgesproken en in de weken die volgden werd dat gevoel steeds sterker. Ze versierde haar aantekeningen met gestileerde G's. Ze glimlachte dromerig terwijl ze aan het surveilleren was tijdens de toetsweek, al keken de studenten die daar misbruik van dachten te kunnen maken lelijk op hun neus. Verliefd of niet verliefd, haar haviksogen zagen alles. Ze had een bloedhekel aan spieken en kende geen genade wanneer ze iemand daarop betrapte.

Oktober verstreek, het werd november, maar de intocht van Sint Nicolaas ging aan haar voorbij. Toen ze begin december met Gilbert inkopen aan het doen was op de zaterdagse versmarkt en een lid van een groepje Zwarte Pieten haar een zakje pepernoten toestopte, lachte ze verrast. 'Is het alweer bijna zo ver?'

'Ja, voor je het weet is het Kerstmis,' zei Gilbert. Hij leek even te aarzelen, en vervolgde toen: 'Jij hebt zeker al plannen gemaakt voor de feestdagen?'

'Ik maak nooit plannen voor de feestdagen,' zei ze een beetje stug. Hij begon te stralen. 'Maar wil je dan wel plannen maken met mij? Ja? Want ik ga naar mijn vader, en ik zou het ontzettend fijn vinden als je meeging.'

December leek ineens niet zo wreed meer.

Op de dag voor Kerstmis arriveerden ze op het landgoed. Het huis, dat midden tussen de wijngaarden aan de Bourgondische Côte d'Or was gelegen, werd omringd door een formele tuin die zelfs in de winter een bepaalde grandeur uitstraalde. Het was een typische oude hofboerde-rij opgezet rond een vierkante binnen-plaats. Aan een kant rees een uitkijktorentje op. Het dak

was gedekt met verschillend gekleurde geglazuurde dakpannen, als een mozaïek. De muur naast de met houtsnijwerk versierde voordeur was begroeid met roodgekleurde wilde wingerd.

‘Vroeger gingen de buitendeuren ‘s avonds dicht. De muren zijn ruim een meter dik. Het was een onneembare vesting,’ vertelde Gilbert terwijl hij zijn dure rode sportwagen door de poort manoeuvreerde.

Gilberts vader was een grote, zwijgzame man met gebogen schouders. Hij schudde haar bij binnenkomst vriendelijk maar wat afwezig de hand en schuifelde daarna met zijn brede oude lichaam de trap op. Halverwege draaide hij zich om, en toen hij zijn bril met het dikke zwarte montuur afnam zag ze dat hij heldere intelligente ogen had. ‘Zorg jij verder voor je vriendinnetje, Gilbert?’ vroeg hij. Ta petite amie. Het klonk zo veel charmanter in het Frans dan in het Nederlands en ze voelde dat ze bloosde. ‘Ik zie jullie bij het avondeten.’

Ze keek haar ogen uit bij de rondleiding die Gilbert haar gaf. Het was haar allang duidelijk geworden dat Gilbert niet hoefde te werken voor zijn geld, maar dit overtrof al haar verwachtingen. De eerbiedwaardige, maar robuuste buitenkant van het huis verborg een luxueuze, weelderige inrichting. De meubels en gobelins waren antiek, de Oosterse tapijten die in in overdaad aanwezig waren om de kilte van de natuurstenen plavuizen te weren, hadden diepe, warme kleuren. Bij iedere slaapkamer hoorde een badkamer in Griekse stijl, voorzien van een douche met rondom massagestralen en een apart bubbelbad. Er was een logeerkamer voor haar ingericht, maar Gilbert informeerde haar grijnzend dat ze zich niet verplicht hoefde te voelen er gebruik van te maken en dat zijn kamer slechts een deur verder was. Ernstig verzocht ze hem om haar toch vooral de weg daarheen te wijzen.

Bij het diner vertelde Gilberts vader dat hij het Bestuur had uitgenodigd voor een lunch op eerste kerstdag. Ze vroeg zich af waarom Gilbert er opeens zo opgewonden uitzag. Zijn vader ex-

cuseerde zich na de koffie, en ze ging met Gilbert in de diepe leren fauteuils bij de open haard zitten, waar hij haar meer vertelde over dit geheimzinnige Bestuur.

‘Het Bestuur leidt wat oorspronkelijk een gildegenuootschap van ‘neuzen’ was, de bijnaam voor de keldermeesters uit de Bourgogne. Ze lieten kapellen bouwen, vingen elkaar op bij ziekte en andere tegenslagen, hielpen elkaars weduwen en wezen; allemaal zaken die andere middeleeuwse gilden ook deden. In de loop der eeuwen werd dit plaatselijke keldermeestergilde meer dan een gilde. Ook leden van andere beroepsgroepen en afkomstig uit andere regio’s mochten lid worden wanneer zij een waardevolle bijdrage leverden. Alleen het Bestuur zelf bestaat nog steeds uit wijnxperts die uit de Bourgogne afkomstig zijn. Het gilde heeft in de loop der tijd een wereldwijd netwerk opgebouwd, en de leden zijn verplicht elkaar terzijde te staan. Mijn vader zit in het Bestuur. De be-stuursleden hebben enorm veel invloed, en niet alleen in de wijnwereld.’ Gilbert zuchtte verlekkerd. ‘Als ze iets voor elkaar willen krijgen, hoeven ze maar te kikken. Stel dat ik een boek over Franse lyriek zou willen uitgeven, of als lector op Harvard aangenomen zou willen worden... Maar waar het om gaat is het volgende: mijn vader wil terugtreden uit het Bestuur.’

‘En jij zou hem willen opvolgen,’ concludeerde ze.

Gilbert knikte. ‘Ik heb mijn, eh, interesse laten blijken. Ik ben geen keldermeester, maar ik weet wel heel erg veel van wijn. Ik heb de juiste achtergrond, ik kom uit de goede familie. Met de huidige statuten kunnen ze niet zo veel kanten op; ik ben een van de weinigen die aan alle eisen voldoet. En ik denk dat die oude-mannenclub wel wat vers bloed en frisse ideeën kan gebruiken.’

Misschien was de toon waarop hij het zei niet zo aardig, maar Gilbert had wel gelijk: het was een clubje oude mannen dat zich die middag verzamelde in de eetzaal van de hofboerderij. Ze voelde zich op haar gemak. Oude mannen zijn prettig gezelschap voor niet meer zo heel jonge vrouwen. Ze zijn niet meer op jacht,

ze hebben hun ambities waargemaakt of opzij gezet. Ze hebben zo veel meegemaakt dat ze nooit om gespreksstof verlegen zitten. En ze vinden alles onder de vijftig jong.

Ze was blij dat ze haar nieuwe donkerrode zijden jurk had aangetrokken, met een strak lijfje en een zwierige klokrok. Ze had haar blonde haar opgestoken en was voor de verandering nogal tevreden over haar uiterlijk.

Het bestuur bestond uit vijf mannen: ten eerste natuurlijk Gilberts vader Martin – ze stonden er nogal on-Frans op dat er getutoeerd werd. De tweede was Charlot, die eruit zag als een oude professor met zijn naar binnen gekeerde blik boven een half brilletje, zijn pijp, en zijn wollige, warrige grijze haar. Hij was eigenaar van een klein wijnhuis dat in geen enkel naslagwerk te vinden was. Het leverde buiten de boeken om exclusieve bewaarwijnen aan een geselecteerd publiek van particulieren. Gilbert vertelde haar dat er werd gefluisterd dat één van Charlots voorouders tijdens de chaos na de Revolutie van 1789 de basis had gelegd voor het familiefortuin door de rechtmatige eigenaar van de oudste vaten een kopje kleiner te laten maken.

Twee van de andere bestuursleden, Jean-Jacques en Claude, leken op elkaar als tweelingbroers. Ze bleken neven te zijn, en ze waren allebei keldermeester, alleen werkten ze voor concurrerende wijnhuizen. Ze zaten voortdurend goedmoedig op elkaar te vitten: het onderwerp was uiteraard hun vak. In gedachten had ze de neven met hun ronde kale hoofden en flaporen Tweedledum en Tweedledee gedoopt.

Het vijfde bestuurslid heette Gaston. Hij leed aan de ziekte van Parkinson. De aandoening was al zo ver voortgeschreden dat hij nauwelijks kon eten, laat staan praten. Het deed haar goed om te zien hoe zorgzaam de andere bestuursleden en het personeel de bevende oude man in zijn rolstoel terzijde stonden, maar een aanwinst voor het tafelgezelschap kon hij niet genoemd worden.

Gilbert had laten doorschemeren dat hij waarschijnlijk op de proef gesteld zou worden voordat een besluit genomen kon

worden over zijn toetreding tot het Bestuur.

‘Ze zijn echt nog een beetje middeleeuws,’ had hij gegrinnikt. Toch verliep de verrukkelijke lunch gladjes, de conversatie was neutraal zonder oppervlakkig te zijn. Eén keer stond Claude op en kwam na enige tijd terug met een ouderwetse zwartleren koffer. Gilbert liep op zijn verzoek met hem mee de gang door en opende een wandkast in de vestibule om het koffertje in te zetten.

Bij de koffie met cognac kwam Gilberts kandidatuur eindelijk met een omweg ter sprake.

‘Hoe gaat het daar in Holland? Hebben ze daar nog een beetje fatsoenlijke wijn?’ informeerde Charlot.

‘Ik denk dat je neus afgestompt raakt als je te lang buiten de Bourgogne verblijft,’ grinnikte Claude. ‘Nog wel eens aan een serieuze proeverij meegedaan de laatste tijd? Maar ja, je bent natuurlijk taalkundige, wijn komt voor jou op de tweede plaats.’

Claude’s insinuerende toon gaf aan dat dit de uitdaging was waar de hele bijeenkomst om draaide.

‘Ik ben anders volleerd oenoloog, al heb ik uiteindelijk voor een andere werkkring gekozen. Suggereer je dat ik onvoldoende expertise bezit?’ vroeg Gilbert.

Charlot zoog eens aan zijn pijp en bestudeerde de kop. ‘Ach, niet voor een professor Frans, natuurlijk, dat zou ik niet durven zeggen. Zelf heb ik zo mijn eigen maatstaven, net zoals onze organisatie.’

‘Stel me maar op de proef,’ zei Gilbert uitdagend.

Ze had het gevoel dat ze naar een ingestudeerd toneelstuk zat te kijken.

‘Toevallig,’ begon Jean-Jacques, ‘heb ik een koffertje met een aardig stel wijnen bij me van een proeverij die ik gisteravond heb gehouden voor een kring vinologen hier in de buurt.’

Gilbert stak zijn kin uit. ‘Laat maar proeven. Wedden dat ik blind kan raden wat je me voorzet?’

De spelers hadden hun teksten correct uitgesproken, er was

geen souffleur nodig geweest. Iedereen leunde tevreden achterover.

Er werd besloten te wachten tot na de koffie en het afruimen van de tafel. Het gesprek stokte. Gilbert excuseerde zich en toen hij na een minuut of vijf terug kwam zaten er twee vuurrode plekken op zijn jukbeenderen. Ze verbaasde zich daarover: hij had tot dan zo kalm geleken. Jean-Jacques stond op om zijn koffertje te halen en ze volgde hem om haar handen te wassen. Ze zag dat hij naar buiten liep, naar zijn auto die op de binnenplaats stond. Even was ze in verwarring gebracht omdat hij het koffertje niet uit de vestibulekast haalde, maar toen besepte ze dat dat de koffer van zijn evenbeeld Claude was geweest.

Even later zat iedereen weer om de tafel, Gilbert met een spuugemmertje naast zich, een glas water en een stukje brood voor zich, vijf wijnglazen en een notitieblokje. Jean-Jacques zette een zwarte koffer op tafel en schonk de glazen in achter de opstaande klep.

In stilte rook Gilbert terwijl hij de wijn in het glas liet rondwalsen. Hij proefde voorzichtig, spuugde het slokje uit, spoelde zijn mond, en noteerde zijn bevindingen terwijl hij bedachtzaam op een stukje brood kauwde. Van sommige glazen nipte hij twee of drie keer. Over één dacht hij heel lang na. Hij verwarmde het glas in zijn hand om de geur beter te kunnen opsnuiven.

Ten slotte overhandigde Gilbert zijn lijstje aan Charlot. Ze zag dat hij ternauwernood een triomfantelijk lachje wist te onderdrukken. Zijn gezichtsuitdrukking deed haar ergens aan denken, maar ze kon er niet de vinger op leggen.

Jean-Jacques liet de inhoud van zijn koffer ter inspectie aan Charlot zien. De anderen keken met hem mee en zelfs zij zag in een oogopslag dat niet één van de namen en jaartallen op het lijstje klopte met die op de etiketten van de getoonde flessen.

Een moment lang was Gilbert spierwit onder zijn gebruikte huid, en even later werd hij knalrood. Charlot schudde meewarig zijn hoofd.

‘Maar dat kan niet!’ riep Gilbert klaaglijk uit. Nog luider herhaalde hij: ‘Het kan eenvoudig niet! Het is een truc! Ik heb zelf gezien...’ Hij wilde hier nog iets aan toevoegen, maar perste toen zijn lippen op elkaar en werd zo mogelijk nog een tint donkerder in het gezicht.

‘Tja, het is wel toevallig, hè?’ zei Claude op lijkige toon. ‘Gilbert heeft precies de flessen opgeschreven die ik in mijn koffer heb zitten. Zal ik hem even uit de vestibule halen?’

Gilbert maakte een vreemd geluid, iets tussen een grom en een snik in. Hij greep naar zijn keel en rende de kamer uit.

Ze bleef zitten en probeerde het tafelgesprek te volgen, dat langzaam weer op gang kwam en over van alles ging, behalve over wat er zojuist gepasseerd was. Ze werd behandeld met een vriendelijke omzichtigheid die haar goeddeed. Zodra de beleefdheid het toeliet, excuseerde ze zich. Vanuit haar kamer bestelde ze met haar mobiele telefoon een taxi, en dankzij het uitstekende Franse spoorweginetwerk was ze laat in de avond thuis. Ze sliep als een blok.

Toen ze wakker werd, was het al halverwege de ochtend van tweede kerstdag. Op haar mobiel stonden vijf gemiste oproepen en evenzoveel voicemail berichten, die ze wiste zonder ze af te luisteren. Ze belde een getrouwde vrouwelijke collega met kinderen, die haar spontaan uitnodigde voor het diner die avond. Ze onderdrukte de lelijke gedachte dat deze haar misschien alleen maar vroeg omdat ze zielig werd gevonden, wist nog ergens een mooi boeket bloemen te scoren en ging. Tot haar verbazing amuseerde ze zich, zelfs toen de pakjes onder de boom geopend werden.

‘Als ik langer van tevoren had geweten dat je zou komen, had ik voor jou ook iets neergelegd,’ fluisterde haar collega.

Ze glimlachte. ‘Ik heb mijn cadeautje al gehad,’ zei ze en nam een slok wijn. Het was een matige supermarktvariant, maar hij smaakte haar opperbest. Het leek alsof de vele reflecterende

versieringen in de kamer er dieper door glommen en schitterden.

Ze zag Gilbert nadat de colleges weer waren begonnen zo nu en dan van een afstand voorbij lopen. Ze groette hem niet. Het was januari, de sneeuwkllokjes stonden alweer boven de grond. December was nog ver weg. Ze behandelde Poe, en de studenten luisterden vol bewondering naar haar passievolle voordracht.

*'Leave my loneliness unbroken! – quit the bust above my door!
Take thy beak from out my heart, and take thy form from off my
door!'*

Quoth the raven, 'Nevermore.' (The Raven, Edgar Allan Poe)

De studenten letten goed op en maakten ijverig aantekeningen, ieder voor zich, want bij de periodieke toetsen liep hun docente voortdurend rond om hen in de gaten te houden. Wie een blik opzij wierp werd onherroepelijk weggestuurd, want als ze ergens een hekel aan had was het spieken.

